

„Edinost“

Izhaja vsak teden na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročilna cena:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za štiri leta 6 „
za en mesec 2 kron

Naročnino se plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnica ne odziva.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 avč.); vsem Trsta pa po 8 stotink (4 avč.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za vsak kratko naročilo s primernim popustom. Poslana, osumnjena in javne zahvale domaći oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase se plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carinova št. 12. Upravištvo, in sprejemanje inšertov v ulici Molis plečola št. 3, II. nadst..

I. dejatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“, v Trst

Italijanska zavijanja na Dunaju in resnica v Primorju.

III.

Isti dr. Matej Bartoli torej, katerega smo vam predstavili včeraj po svoji zmožnosti in sposobnosti in po — tako se nadejamo — resničnosti, je tudi dne 22. m. m. v parlamentu na Dunaju postavil v boj vse v včerajšnjem članku označene sposobnosti v obrambo svoje klijentije, preslavne na Primorskem gospodovalne stranke italijanske.

In kakor smo rekli včeraj: obtoženko je postavil lepo na mesto tožitelja in narod-trpina, proganjanega od nje, na — zatožao klop.

Da, da, dragi čitatelji, ki poznate razmere v našem Primorju, vi se morete prijemati za glavo v začudenju, vi morete, kolikor hočete, strmeti na takem — pogumu, ki brez rubečice v licu brani toli slabo, ničvredno stvar: ali fakt je vendar ta, da je naš dr. Matej Bartoli dne 22. m. m. v parlamentu na Dunaju dokazoval z vso znano laško zgornostjo svojo, da so Italijani v Primorju silno preganjani od — čujte! — Slovanov in da gre tem poslednjim z vsem aparatom na roko — čujte to še posebno — naš preslavni primorski vladni zistem, vsa birokracija, kolikor jo je v Primorju, od njegove ekscelence gospoda namestnika pa doli do zadnjega dijurnista-trpina na kaki politični ekspozituri v kakem obskurnem gnezdu naše Istre!

Italijani da neznosno trpe pod težo politične nemorale, ki vlada v našem Primorju! Vi nas gledate, kaj ne, cenjeni čitatelji! Mi vas umejemo in zato vam ne zamerimo! Umejemo vas, ako vam zastaja razum, ko čujete, da je isti mož, ki je o slovesni priliki proglasil parolo »osar tutto«, obsojal politično nemoralo! Pa bodi tudi vaše začudenje tisočkrat opravičeno in umevno, fakt pa je vendar ta: da je dr. Matej Bartoli dne 22. maja leta 1902 po Kristovem rojstvu v parlamentu na Dunaju pretakal britke solze radi politične nemorale, ki vlada v Primorju!

Gospod dr. Matej Bartoli je stokal v najganjlivejših akordih, kakor jih le zmore politična in govorniška tartiferija, da primorski Italijani so najboljši in najmiroljubnejši sosedje, kolikor jih je sploh pod božjim solnce! Oni da ne zahtevajo ničesar, kar bi jim ne šlo po zakonu! Oni da nočejo ničesar jemati nikomur, oni da nočejo ničesar kratiti nikomur! Oni da ne zahtevajo drugega, nego

da jih drugi puščajo na miru, da bodo mogli mirno živeti v svojem domu svoje življenje, uživajoči nenadlegovani svoje pravo, in nič drugega nego svoje pravo.

Manje res ne more zahtevati za življenje noben narod, ako sploh hoče — živeti!! Kdor je mogel poslušati gospoda dra. Mateja Bartolija jeremijade v parlamentu na Dunaju, ta bi moral imeti kamen v prsih in ne človeško srce, da ne bi solz svojega ganotja združil s solzami, ki so tekale doli po izmučenem obrazu dra. Mateja Bartolija.

Saj je to, kar je reklamiral dr. Matej Bartoli za primorske Italijane, prav zares ekzistenčni minimum za sleherni narod, ako se ni odločil, da izvrši sam na sebi samomora po nekdanjem japonskem običaju, imenovanem »harikiri«! Po tem običaju si je moral namreč obsojenec sam prerezati trebuh, na kar mu je »dober« prijatelj, ki mu je stal ob strani v tej težki uri, hitro usmiljeno odsekal glavo in ga rešil trpljenja!

Vemo, da vam pretresa živce, ko vam pripovedujemo o tem groznem japonskem običaju. In glejte: če bi bili poslušali vi gospoda dra. Mateja Bartolija mile tožbe, verjeli bi mu bili brezpogojno, da Slovani silijo primorske Italijane v takov narodno-politični »harikiri«; a tisti dobri prijatelj, ki čaka, da jih s sekuro reši nadaljnjega narodnega trpljenja, ni nikdo drugi, nego vladni zistem v Primorju z vsemi organi svojimi!

Da, dragi prijatelji, vse je v Primorju proračunjeno v to, da Italijanom gneči življenje . . . vse neštete krivice, ki jih trpe, pomenjajo za nje počasno umiranje, mučeništvo . . . in nič čudnega ne bo, ako pride do tega, da slednjič oni sami s heroičnim činom store konec temu mučeništvu . . .

In gospod dr. Matej Bartoli ne pripoveduje pravljice. On govori vsikdar resno. On ne trdi samo, on dokazuje tudi. Za vsako trditve svojo navaja konkretne izglede in vse tužno položaje — za Italijane tužno, to se umeje — je po njegovem govoru plastično razgrnjeno pred vami, kakor kakov relief na kakem mojsterskem spomeniku mojstra Rendića . . .!

V stenografičnem zapisniku, ki prinaša govor dra. Mateja Bartolija od dne 22. majnika leta 1902, v parlamentu na Dunaju, je dokazano črno na belem, da vladni zistem v Primorju nima nobene druge skrbi, nego to, da Hrvatoma in Slovincem meče v žrelo koncesije, a te koncesije da reže iz italijanskega mesa!

Ona je pela dalje navdušeno in z žarkim občutkom. Ni bilo upanja, da bi prenehala.

»Ne sliši naju!«, je rekel Artur jezao.

»Prosimo te, Ela, požuri se v salon in reči tej fantastikini, da mami spi, a tudi jaz pojdem spat, ter želim miru«.

Artur je šel na to v svojo sobo, a Ela je poletela v prvo nadstropje. Vdrla je v dvorano s tako silo, da se je Melita prestrašila in nehala peti.

»Kaj se je zgodilo?«, je vprašala naglo Melita.

»Grofica spi, a ti poješ!«

Melita se je nasmešnila in zaprla glasovir.

»Mami je vedno tako vesela, če me sliši peti«, je rekla Melita, naslonivši se na stolico.

»Danes si bila neznosna«, jej je odgovorila Ela bojzljivo, ker se je bala, da bi to vprašanje razdražilo njeno prijateljico.

»Mogoče«, je odgovorila Melita nemarno.

»Prvi trenutek me je jezila ta njegova neumna ženineta, a sedaj sem se že umirila...«

»Tako hitro?«, se je čudila Ela.

»Pri meni gre vse s tem tempom!«, jej

Politični pregled.

V Trstu, 12. junija 1902.

Državni zbor. (Zbornica poslancev).

— (Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega poročila.)

Ministerski predsednik je, odgovarjaje na predvčerajšnja izvajanja posl. Klofača, omenjal: Ako bi rekel, da vlada z zgražanjem odvrča izgovorjene besede — ne glede na to, na koga so bile naslovljene — ne odgovarjal bi ta izraz dovolj mojim čustvom. Prej bi še mogel reči, da odvrčamo te besede se žalostjo. Dejal je nadalje, da nima pravice preiskovati namena in povoda govornikovih izvajanj; pač pa se mora zavedati posledice, ki bi jih mogla ista imeti, ker je vlada edina predstaviteljica države nasproti inozemstvu. (Mej-klici od strani čeških radikalcev ter protiklici proti slednjim od strani Vsenemcev.) Kako si vendar predstavljate odnose do kateresibodi druge države, je nadaljeval minister, ako se tukaj v avstrijskem parlamentu dogajajo najhujša zasramovanja tujih vladarjev — danes jednega, jutri morda drugega? O tem pa je treba vpoštovati, da je šlo včeraj za vladarja, ki je bil od nastopa vladarstva do danes zvest zaveznik naše monarhije. (Mej-klici od strani čeških radikalcev in protiklici proti tem od Vsenemcev.) Povzročitelji takih dogodkov se težko pregrešajo na državi. Vendar pa ne morejo škodovati poziciji države nasproti inozemstvu. O takih razmerah je stališče vlade določeno označeno. Ministerski predsednik je izjavil, da ne bo odgovarjal ne Klofačevu interpelaciji. (Saj res, gospod Körber, čemu bi se vznemirjali radi Klofačeve interpelacije in Viljemovih govorniških ekstemporiranj, saj je cesar Viljem storil krivico samo Poljakom in Slovanom spleh, a Vi, veleslavni avstrijski ministerski predsednik niste Slovan, pač paste tudi člen istega nemškega naroda, katerega je Viljem proslavljal v Marienburgu! Op. ur.) Ko je dr. Körber zavrnil svoj govor, so češki radikali burno protestirali, Nemci pa so govorniku ploskali. Po vsej zbornici je navstalo živahno gibanje.

Zbornica je prešla na to v razpravo o nujnem predlogu posl. Klofača in tov., tiščem se vplivanja na benešovsko okrajno sodišče po prestolonasledniku Franu Ferdinandu. Utemeljuje nujnost svojega predloga, je poslanec Klofač napadal najprej ministerskega predsednika, ker isti ni odgovoril na njegovo interpelacijo gledé Viljel

movega govora v Marienburgu. — To je povzročilo nov vihar med češkimi radikali in Vsenemci. Govoré o zadevi nadvojvode Frana Ferdinanda, je govornik dolžil istega klerikalizma in izvajal, da po takem postopanju mora bodoči vladar izgubiti vsak ugled pred državljani. Govornik je zaključil svoj govor s trditvijo, da ljudstvo izgubi vero v neodvisnost sodnikov, ako parlament ne bo reagiral na prestolonasledniško postopanje. (Žihvahna pohvala.)

Mesto justičnega ministra, ki je bil odsoten, je posl. Klofaču odgovarjal ministerski predsednik, kateri je zatrjeval, da je bilo vse kazensko postopanje proti bivšemu kočijažu nadvojvode Frana Ferdinanda popolnoma legalno, ter da nadvojvoda ni prav nič vplival na dotične sodnike. Zaključuje svoj govor je dr. Körber rekel, da se mu ne zdi dostojno, da se nadvojvoda vlačí v politično razpravo. (Protesti od strani čeških radikalcev.) Govoril je potem še posl. Choc, ki je tudi oostro napadal ministerskega predsednika, ker se je isti branil odgovoriti na interpelacijo posl. Klofača. — Nujnost Klofačevega predloga bila je na to odklonjena s 109 glasovi proti 25.

Zbornica je razpravljala na to o nekem nujnem predlogu posl. Malika in je bila nujnost predloga odklonjena.

Koncem se je bilo zopet predloženih 10 nujnih predlogov, med temi 8 od strani mladočeske stranke.

Ministerski predsednik dr. Körber je predložil načrt novega tiskovnega zakona. Govornik je povdarjal, da načrt novega zakona nima policijskega duha. Izvzemši slučaje o neispolnjevanju formalitet, omejena je zaplemba časopisov samo na slučaje, v katerih gre za obrambo monarhičnega principa, integritete države, vere in pravstvenosti.

Vsaki zaplembi bo moralo slediti takoj kazensko postopanje proti krivcem, ker se bo sicer zaplemba smatrala ničeno. Objektivno postopanje bo omejeno samo na slučaje, ko ne bo mogoče radi zaplenjenega članka pozvati pred sodišče nobene določene osebe. Sicer se bo pa tudi v takih slučajih vršila javna razprava ob navzočnosti zastopnika časopisa, ki bo mogel rekurirati, ali pa uložiti ničnostno pritožbo. V takih slučajih se ne bo moglo časopisa obsoditi na poplačanje stroškov. Reprezentacijski zastopi (parlament, delegacija in deželni zbori) bodo imeli pravico določiti, da se o gotovih poročilih, ki se bodo tikala zaplenjenih člankov, ne sme pisati.

skrbel, da se čim več zaplode. Ni sam jih ni lovil, niti ni dovolil komu drugemu, a na tatove divjačine iz zagorske strani je prežal noč in dan s svojimi gozdarji. Ti tatovi so imeli pri njem slabo srečo. Trud grofov se je obilo poplačal. Število srn se je pomnožilo v kratkem času. Bilo jih je polno lovišče. Vsak hip so videvali gozdarji in turisti srne in arnjake, ki so se pasli na grebenih planin — okoli Kraljičinega studenca in v jarkih med gorskimi obronki. Divjačina, kakor da bi znala, da jej ne preti pogibelj iz lovske puške, je prišla brez strahu v bližino turistake kočé vrh Slemenca, skakala okoli kolibice znanega slemenskega puščavnika in okoli gozdarjskih koč. Le arnjake, kateri ovirajo razprodbo divjačine, so smeli grofovi gozdarji streljati. Vse to je pripomoglo, da se je v grofovem lovišču namnožila divjačina kakor v malokaterem lovišču okoli Zagreba. Lanskega leta je bil po presledku — petih let prvi lov v šestinskem lovišču, a tega leta so lovili drugič na srne. Bilo je povabljenih mnogo gostov iz Zagreba in Zagorja. (Pride še.)

PODLISTEK

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radi.

Prvi del.

II.

Pela je iz polnega srca, a njen plemeniti, izsolani glas je zvenel čarobno v tihej, z mesečino razsvetljeni noči. Ti glasovi, te besede kakor da so izvirale iz njene duše; niti Violetta sama jih ni mogla tako občutiti, kakor ona sedaj. Njen duh je letal svoboden, z razširjenimi krili v vednem, sijajnem zraku omehkužene domišljije, a v tem poletu so ga nosili vedno više razkošni, opojni občutki. Meliti se je zdelo, da se jej smehlja zora novega življenja, v katerega je mislila vstopiti, svobodna vseh predsodkov in običajev navadnega človeškega življenja.

Ela in Artur, začuvša glasno Melitino petje, sta skočila isti hip na roge in se spomnila grofice, ki je že šla počivat. Stojé pod balkonom sta začela klicati:

»Melita, Melita!« No, Melita ju ni čula.

Tožbe, ki bodo od zasebnih oseb — in deloma tudi od javnih funkcionarjev — uložene proti časniku (oziroma drugim tiskovinam) radi razžaljenja časti iz političnih ali pa drugih motivov, se odtegnejo kompetenci porotnih sodišč. — Krivei bodo kaznovani zaporom in se bo v gotovih slučajih pojstrovala kazen z denarnimi globami, a se bo morala prizadetim tudi poravnati eventualno povzročena škoda. Iste kazni se bodo uporabljale tudi proti reklamizirani prepovedana zdravila, proti bojkotu in proti nemoralnim tiskovinam. Načrt odpravlja določbe, da ni smeti komentirati uradnih popravkov. Nadalje izključuje načrt direktno odgovornost izdajateljev; skuša pa v kaznivih dejanjih zadeti ne samo odgovornega urednika, temveč tudi tiskarja in založnika ter pisca dotičnega članka. Izrednih izdaj ne bo treba oblastvom naznanjati prej in uveste se kolportaja. (To je, da se bo časopise smelo povsod prodajati, ne da bi trebalo izposlovati si poprej dovoljenje od pristojne oblasti, kakor je sedaj v veljavi.)

Posl. Schönerer je predlagal in zbornica je odobrila, da pride ta zakonski načrt na dnevni red naslednje, t. j. današnje seje.

Govor cesarja Viljema v avstrijskem parlamentu. Včeraj se je g. ministerski predsednik dr. Koerber oglašil za besedo, da — kakor se je splošno pričakovalo — odgovori na interpelacijo poslanca Klofača radi govora cesarja Viljema v Marienburgu. Dr. Koerber pa se je oglašil v resnici za besedo v izjavo, da ni cesar ne odgovori in se je omejil na to, da je govoril o svoji žalosti na napadu na nemškega cesarja.

Mi menimo, da je g. ministerski predsednik storil korak, proti kateremu se mora protestirati v interesu parlamentarizma, pa naj se že o formah posl. Klofača sodi kakor hoče! Prerogativa členov zbornice ni le ta, da smejo staviti interpelacije, ampak tudi ta, da je vlada dolžna odgovarjati na interpelacije. In če to tudi ni izrecno rečeno, ali pravica interpeliranja že sama na sebi involvira dolžnost vlade, da odgovarja. Sicer je ta pravica poslancev iluzorična in ves parlamentarizem slepilo. Zato se nam zdi naravnost gorostasno, kar je izjavil včeraj gospod Koerber: da namreč na interpelacijo Klofačevo sploh ne bo odgovarjal! Če zbornica sploh ne bo nič reagirala na to izjavo, potem bo to skrajno nevaren prejudic za — parlamentarizem.

G. Koerber je obsojal nastop poslanca Klofača izlasti zato, ker je bil naperjen proti vladarju, ki je z nami v zvezi že toliko let. Ta je zopet lepa! Tem nujnejša je temu vladarju dolžnost, da upošteva posebnosti in odnose svoje zaveznice. Cesar Viljelm mora poznati narodnostne razmere v naši državi in je moral vedeti, da njegove zastupljene pušice, ki jih je spuščal najbanketu v Marienburgu, zadenejo v živo in da bo krvavelo.

Ravno zato, ker je zaveznik, se je moral čuvati tembolj, da s svojim govorniškim eksperimentiranjem ne bo delal neprimernosti svojim zaveznikom. On pa je izvolil zadeti v živo tudi narode — kakor je sam izrecno in neprevidno povdarjal — onkraj mej njegove države; zato naj se ne čudi, ako prihaja protest in odpor. Na debelo marienburško nakovalo je padlo ne ravno tanko kladivo Klofačevo.

O položaju. Stemnijo se je zopet! Tiste rahle nade, ki so se oživljale včeraj in predvčeršnjim, so danes strte. Mladošiški klub je sklenil končno, da predloge o davku na vozne listke ne dopusti v razpravo. Povdariti pa treba, da ni ostal pri svojem prejšnjem sklepu kar brezpogojno, ampak je svoje privoljenje navezal na gotove pogoje. In čitatelji naj sodijo, da-li so bili ti pogoji utemeljeni ali ne! Iz komunikacije o tej usodni seji mladošiškega kluba so razvidni ti pogoji. In ti so: a) zakon o odpravi mitnice mora biti rešen še v tem zasedanju od obeh zbornic ter predložen v najvišje potrjenje. Dotične pogodbe, s katerimi so se dale mitnice v najem, se morajo odpovedati že v avgustu; b) zakon o pokojninah vdovam in sirotam se mora rešiti prej, nego zakon o davku na vozne listke; obe ti predlogi je predložiti hkratu v najvišje potrjenje; c) vlada mora določeno izjaviti, da se plačila avskultantov in dijurnistov uravnajo v gotovem času in da se bodo pokrivala iz davka na vozne listke; d) zakon o davku na vozne listke mora imeti klavzulo, da stopi v veljavo hkratu z gori imenovanimi zakoni; e) vlada se mora obvezati, da predloži v naj-

višje potrjenje zakon, ki je v razpravi, o odpisovanju na zemljiških davkih povodom elementarnih nesreč; f) vlada mora podati izjavo o svojih namelih glede jezikovnega vprašanja na Češkem, Moravskem in v Sileziji.

Ti so torej pogoji, pod katerimi bi bil mladošiški klub dopustil razpravo zakona o davku na vozne listke. Ponavljamo še enkrat: čitatelji naj sodijo, da-li so ti pogoji opravičeni ali ne. Mi bi opozorili tu poseben pogoj pod c) in na zadnjega. Je-li to morda neopravičeno, ako se zahteva garancije, da se bodo dohodki od davka na vozne listke porabljali res v namen, s katerim se ravno ta davek opravičuje. In ta zadnji pogoj! Čehi so vendar ob vsaki možni priliki izjavljali, da oni ne bodo pomirjeni in potolaženi, dokler ne bo kakoribodi popravljena krivica, ki se jim je zgodila z odpravo jezikovnih naredeb. Je-li potem kaj nečloveškega, ali je sploh mogel kdo pričakovati drugače, nego da bodo Čehi sedaj ponavljali ta conditio sine qua non?! A nota bene: oni ne zahtevajo, naj se krivica takoj poravna, ampak zahtevajo le obvezno besedo od vlade, da se poravna, oziroma pojasnilo, kako jo misli vlada poravnati.

Te pogoje je načelnik mladošiškega kluba prijavil dr. u Koerberju, ta pa je izjavil, da je vlada pripravljena vstreti prvim 4 pogojem, z ad nje ma d v e m a p a n e.

Izlasti odklonitev glede zadnje točke, jezikovnega vprašanja, se nam zdi neumljiva. Dr. Koerber je vendar ravno te dni vedno in vedno tolažil Čeha, da hoče na jesen vse storiti, da se reši to vprašanje. Do jeseni pa je — ti ljubi Bog — le par mesecev. Ne moremo torej umeti, ako je dr. Koerber resno mislil se svojim tolažili, zakaj da noče izreči ni besede, ki bi ga vezala. Ne, s samimi lepimi obljubami se ne rešujejo taka vprašanja in zato se ni čuditi nikomur, ako ne veruje obljubam in zahteva obveznih izjav.

Včerajšnja seja mladošiškega kluba, ki je določila gori navedene pogoje, je trajala od 8. ure in pol do poludne. Potem je bil dr. Pacak pri Koerberju. »Neue Fr. Presse« poroča, da je ministerski predsednik prosil dr. a Pacaka, naj upliva na člene kluba, da privole v določeni delavni program. Parlamentarna komisija češkega kluba se je poludne zopet sešla, ali ni še nič znano o njenih sklepih.

Položaj je vsakako jako resen, kritičen. V prvo so se Čehi že oborožili za obstrukcijo, uloživši 10 nujnih predlogov. Ako prištejemo k tem še vsenemške nujne predloge, potem vidimo lepo barikado na potu do normalnega delovanja zbornice. A še bolj zgovoren znak o veleresnosti položaja je demisijska češkega ministra-jaka dra Rezeka!! Dr. Rezek se je z ljubeznijo in gorečnostjo posvečal svoji nalogi: biti posredovatelj med vlado in Čehi. Če odstopa torej, je to znamenje, da se je razmerje pojstrilo tako, da ni vapel se svojo nalogo.

E, odprava jezikovnih naredeb, to leži na parlamentu kakor proklestvo, ki, porajaje dalje, poraja le novo zlo.

Nemška prepotenca. Opazuje se jo povsodi to nemško prepotenco; kjer si naletel na politikujočega Nemca, tam si naletel tudi na nemško prepotenco. Nedavno temu nam je bila prilika voziti se po železnici z nekim nemškim trgovinskim agentom. Da bi ga bili videli, kako se je ta Tevton čudil in zgrajal na tem, da za obveščanje v mestu tržaškem ne zadostuje znanje samo nemškega jezika. Premnogokrat se tudi dogaja, da je utaknil kak. Nemece svoj nos v kako popolnoma slovensko ali hrvaško vas, kjer se priprostim ljudem večkrat niti ne sanja, da eksistira kje na svetu kak ponosni nemški »Herrenvolk«. A oholi potomce nekdanih Cimbrov in Tevtonov začenja s prvim človekom, katerega je srečal na cesti, nemški »razonirati« in široko izbulja vanj svoje oči, ako mu je dotičnik dopovedal po svoje, da ne ve, kaj tujec hoče.

Taki so povsodi; oni zahtevajo, da bi ves svet študiral njihov jezik, samo da bi se mogli oni povsodi komodno sprehajati in iskati svojih koristi.

Te dni prinašajo nemški listi neko korespondenco, ki je dragocen prispevek k poglavlju o nemški prepotenci. Ta korespondenca se je vršila nedavno temu med nemškim kancelarjem Bülowom in nekim Nemcem, ki je nastanjen v glavnem mestu Romunske, v Bukarešti. Slednji je namreč

kakor predsednik neke zveze nemških šol v Romuniji (!) pisal Bülowu dolgo pismo, v katerem mu priporoča, naj bi se zavzel za izdatnejšo podpiranje nemških šol v inozemstvu. Bülow mu je odgovoril seveda najljubnejše ter mu naznanil, da se je ravno po njegovem prizadevanju že mnogo storilo v tem obziru in da bo skrbel za to, da se bodo nemške šole v inozemstvu še izdatnejše denarno podpirale od strani nemške države.

Tako torej: Nemci zahtevajo, da bi se po vsem svetu tolerirale nemške, in od nemške države podpirane šole, ki služijo večinoma germanizatoričnim namenom; oni sami pa zabranjujejo z vsemi možnimi nasilstvi poljskim otrokom v njih lastni domovini šolski pouk v njih materinem jeziku!

Nemci so tisti, ki skrbje krčevito, da je slehernemu Nemcu (pa naj živi isti Bog ve kje na na koncu sveta) obvarovano pravo samodoločbe oziroma na lastno vzgojo; Nemci so tisti, ki v vseh delih sveta, kamor koli je utegnil položiti svoj stopal zadnji nemški sin, reklamirajo za istega v polni meri in vso svobodo do negovanja materinega jezika, a Nemci so vendar tisti, ki kratijo drugim to isto pravo do samodoločbe, to isto pravo do svobodnega negovanja svojega lastnega jezika. Tacega kričedečega nerazmerja ga ne najdeš z lepa med zahtevanjem za-se in odrekanjem drugim! Nemcem bodi polna svoboda po vsem svetu, a isti Nemci zatirajo svobodo drugih z brutalnim nasiljem in to lastnim sodržavljanom in na njihovi lastni zemlji, na kateri so se ti mučeniki porodili in vzgojili, na zemlji, ki je njihova neoporečna last, katero obdelujejo in oplodujejo z delom svojih žuljev in znojem svojega čela!

Mi v resnici ne vemo za postopanje Nemcev drugega izraza, nego nemška prepotenca! Tu se človeku res usiljuje vprašanje: do kedaj bodo drugi narodi še trpeli, da bodo nositelji pangermanske ideje tako grdo zlorabljali njihovo gostoljubnost, zaupljivost in prijenljivost, dočim oni sami gaziijo princip najprimitivnejše pravičnosti nasproti drugim?!

Kedaj bo nemški megalomaniji pojasneno stališče: da stori tudi sam dobro, kdor hoče uživati dobro od drugih? In da je zgubil pravico do obzirnosti oni, kdor sam ne zna biti obziren, človekoljuben in — pravičen!!

Tržaške vesti.

Novi škof tržaški. Oficijozna »Triester Zeitung« javlja, da sta včeraj odpotovala v Rim prošt Petronio in kanonik Buttignoni kakor odposlanca škofiškega konzistorija na posvečenju novega škofa tržaškega, mons. Frana Nagla, ki se bo vršilo prihodnjo nedeljo.

»Triester Zeitung« javlja tukaj malo, a znamenito netočnost, ki obstoji v tem, da prošt Petronio in kanonik Buttignoni potueta v Rim v svojem imenu, ne pa v imenu škofiškega konzistorija. Kajti, odkar je na vladi prošt Petronio, ni nikdar sklical nobene konzistorijalne seje. Ali pa se morda vendar-le motimo.

Mogoče je namreč, da je prošt Petronio imel poseben konzistorij. Znano je vsaj, da so imeli znani reformatorji, njim na čelu »ru-deči« kancelar in oni sladkozaviti, večkrat posvetovanja katera je moral slepo poslušati tudi bivši kapitularni vikar Petronio. Sklepi teh posebnih »konzistorijalcev« so imeli nekolikokrat veliko važnost tudi nu namestništvu. Morda se je sedaj »Triester Zeitung« zmotila, ko piše, da sta rečena gospoda odpotovala v Rim kakor zastopnika tržaškega škofiškega konzistorija. Da, odpotovala sta zastopat reformatorski italijanski konzistorij, ne pa škofijskega!

Nam je znano, da se je novi škof dobro informiral, in da mu je dobro znano, koga moreta zastopati prošt Petronio in kanonik Buttignoni, in v kako stanje je zadnja interima vlada na ordinarijatu spravila tržaško škofijo!

»Patria«. Novo laško politično društvo, za čegar ustvaritev se laški generali trudijo že kakih 17 mesecev, se menda slednjič vendar konstituirati po velikih naporih. Kakor poroča današnje židovsko glasilo, naznanjen je za bodoči ponedeljek ustanovni občni zbor tega društva in so se gospoda že razumeli za sestavo odbora, v katerem bodo zastopani dosednji progresivci in demokrati. Začetkom, ko se je porodila misel o tem novem društvu, trobentali so laški listi v

svet, da bo novo društvo združevalo vse laške »patrijote« našega mesta; sedaj pa so gospoda postali nekoliko bolj skromni in reflektirajo samo na vse laške liberalne frakcije. No, vsa z veliko pompo zapričeta akcija pa se reducira na to, da se žalostni ostanki »demokratov« zopet povrnejo v svoj nekdani dom, v »progresso«, ki je pa tudi sam le razpokana koliba, ne pa več ona ponosna palača, kakor je bil tedaj, ko so tamkaj v slogi prebivali sedanji demokrati in progresivci.

Med možmi, ki bodo sestavljali odbor »patrie«, so v političnem življenju bolj znane ličnosti le progresist Benussi in demokrat dr. Spadoni; vsi drugi so v političnem življenju bolj ali manje — neznan; ti so: dr. Ara (seveda, brez Židov ne more biti), Baschiera, Bidoli, Maccari, Markič — pardon Marchig, Ravasini, dr. Spadoni, Troyer, Arh in Gortan. Velikega Veneziana smo zastoj iskali med imeni, istotako tudi nekatere druge zastavonaše.

Preganjanje slovenskih uradnikov. Pod tem naslovom smo prejeli:

Mi Slovenci kaj radi čitamo duševne proizvode slavni naših, ali že umrlih ali pa še živečih slovanskih pisateljev in veleumov. Med slednjimi je tudi (menimo) slavni po vsem svetu znani ruski pisatelj grof Tolstoj, čegar dela se prevajajo na vse moderne jezike in jih čitajo Nemci in Francozi, Angleži in Italijani! Dandanes ga skoraj ne prištevajo k naobrazencem, kdor ni čital Tolstega! Tolstoj in njegova dela so postala v last vsemu civiliziranemu svetu. Kaj pa porečete sedaj, gospod urednik, ko Vam povem, da mora neki slovenski uradnik, trpeti proganjanje le zato, ker so doznali, da je čital dela Tolstega?!

In zopet se je med Nemci našel zagriženec, načelnik neke večje postaje južne železnice, ki je svojega prideljenega mu uradnika (ki je Slovenec po narodnosti, sicer pa povsem miren, značajan in vesten mož, in jako priljubljen v najboljših krogih), ker je čital dela grofa Tolstega — pital porogljivo in izzivalno z »grof Tolstoj!«

Ker je bilo nemškemu načelniku veliko na tem, da bi se čim prej iznebil tega svojega uradnika, očrnil ga je na vodstvu, da se je isti nabral duha Tolstega in da je baje isti socijalističnih idej, ker se je o neki priliki v krogu svojih kolegov izrazil, da simpatizuje z nazori Tolstega!

Za danes naj zamolčimo imena kraja in oseb, ali kličemo dotičnemu gospodu načelniku:

Dosegli ste sicer, da je dotični uradnik suspendiran od službe, vedite pa, da niste vredni niti toliko, da bi sedeli pri isti mizi s proganjanjem. Gospod načelnik, Vaši živeci so te dni jako razburjeni. Mi pa dobro vemo, zakaj! Saj ste v nekaki »divji žlahti« z ljudmi tam v — v Matuljah! Ste nas-li umeli?!

Za danes dovolj! Ako pa ne odnehate kazati svojega srda do slovenske narodnosti, potem pridemo prihodnjič z drugim naslovom...

Jezikovna ravnopravnost na naših poštah. Pred seboj imamo zopet potrdilo o dveh odposlanih poštah nakaznicah. Obe nakaznici ste bili napisani v slovenskem jeziku; jedna je bila naslovljena v Ljubljano, druga v Zagreb. Toliko jedno, kolikor drugo potrdilo pa je na nemško-laškem blanketu izpolnjeno v — nemškem jeziku! Tako se pri nas izvršuje tista enakopravnost, o kateri ima dr. Körber vedno polna usta, kadar hoče slovenske poslance pridobivati za svoje namene. Poštna uprava pa je menda uverjena, da ima poštni monopol samo radi tega, da more po svojih močeh — ne izvrševati zakona o narodni enakopravnosti. Taki slučajji se na naši tržaški pošti vendar nekoliko prepogosto ponavljajo. Ako se izvesti slavofobi nikakor ne morejo sprijazniti z našim jezikom: pa naj grdo, saj je dovolj družih.

In zopet šole! Nekoč se je izjavil v »Edinosti« neki dvorni svetnik, da mu pomanjkujajo slovenski uradniki. Da je pomanjkanje slovenskih uradnikov v Trstu obče na vseh uradih, za to nam pričajo večne pritožbe v našem listu. In vendar bi država temu prav lahko odpomogla, ako bi le hotela! Ustanovi naj prepotrebne slovenske ljudske in srednje šole, iz katerih bodo prihajali uradniki popolnoma zmožni našemu jeziku in koncu bo krivicam, ki se sedaj gode slovenskemu narodu v Trstu.

Ali dokler bo država umevala jednako-

pravost tako, da bo vzdrževala za 496 nemških otrok v Trstu 45 oddelkov na nemških ljudskih šolah, za tisoče slovenskih otrok pa niti jednega: dotlej seveda ne morejo priti boljše razmere. Ko je bil g. dr. Gregorin pri ministru predsedniku radi slovenskih šol v Trstu, rekel mu je minister: »To je težko vprašanje! Gotovo je to vprašanje težko, ako se je hoče vedno in vedno le krivično reševati! Ako se je hoče reševati vedno le tako, da tisoči slovenskih otrok morajo biti potujčeni, prej, nego smejo biti deležni pouka na srednjih šolah!!

Ali ob poštenih volji za pravično rešenje tega vprašanja v zmislu zakona, pravice in praktične potrebe ter ob nekoliko energije: to vprašanje absolutno ne bi bilo težko!

Kako radi nas imajo gospodje na tržaškem namestništvu, je razvidno iz tega, da podé tisoče slovenskih otrok v — okolico...!

Mari ni tako postopanje uprav divno? Za 496 nemških otrok 45 oddelkov, ako pa hočejo slovenski otroci tudi jednake pravice v Trstu, kakoršne jih imajo nemški — pa jih pade v okolico!

Gospoda na namestništvu! Ko pa je slovenskih otrok v Trstu na tisoče, in ko so vse šole po okolici itak že prenapolnjene — kam naj zahajajo naši otroci?! Kaj hočete po vsej sili, naj se navdušujejo za vse, ker je laško?! Nele za laški jezik, ampak tudi za — laške ideje...!!

V pojasnilo. V včerajšnji notico »In zopet šole!« urinila se nam je prav neljuba pomota. Rekli smo, da 496 nemških in 525 slovenskih otrok. To pa ne odgovarja resnici.

Kajti v včerajšnje število 496 nemških in 525 slovenskih otrok so bili pač všteti tudi nemški otroci z meščanske šole, slovenske učenke meščanske šole pa ne. Ako torej vzamemo nemške in slovenske otroke samo z nemških ljudskih šol, imamo faktično 525 slovenskih in le 411 nemških otrok. Če pa vzamemo skupne otroke z ljudskih in meščanskih šol, dobimo pa število 567 slovenskih in včeraj navedeno število nemških: 496.

Toliko v pojasnilo.

V znamenju hrvatsko slovenske vzajemnosti se je otvorila v Sarajevu čitalnica. Hrvatsko slovenski slogi je oduševljeno napisal pesnik Silvije Strahimir Kranjčević, odgovarjal mu je istotako navdušeno Slovenec prof. Žnidaršič.

Štrajki. Klesarski delodajalci so ugodil večini zahtevam delavcev, vsled česar se je doslej sporazumljen in se je končal štrajk. Veselimo se v resnici, da so se tem delavcem razmere nekolikoboljšale, saj je njih delo tako škodljivo za zdravje kakor malokatero in je vredno poštenega plačila.

Istotako beležimo zadoščenjem, da se je ugodno rešil tudi štrajk oglarjev.

Štrajk zidarjev nadaljuje. Danes zvečer so isti nameravali prirediti javen shod v gledališču »Politeama Rossetti«, a policija je ta shod zadržala.

Samomor. Ko je včeraj zjutraj došel v našo luko parnik »Cleopatra«, pogrešali so na njem drugega kuharja, 27 letnega Ivana Bučiča iz Rabea blizu Labinja. Na podlagi natančnih poizvedovanj so prišli do prepričanja, da se je Bučič bržkone vrغل v morje, ko je parnik plul mimo Poreča. Njegova žena Ana stanuje s svojim 2 letnim otrokom v našem mestu.

Dražbe premičnin. V petek, dne 13. jun. ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici della Loggia št. 1, hišna oprava; v ulici dell' Industria št. 2, konj; v Škedenju, hišna oprava, sodi, vino, vaze, porcelana in drugo; Campo S. Giacomo štev. 1, hišna oprema; v ulici Rossetti št. 19, hišna oprema; v ulici Canale št. 5, manufakturno blago; v ulici Pondares štev. 1, premog, vozovi in tehtnice; v Padriču št. 14, 31, in 11, vol, voz, prešiči in krava; v ulici Bacchi štev. 1, železna blagajna.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 17.1 ob 2. uri popoldne 23.7 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 756.6 — Danes plima ob 3.34 predp. in ob 4.54 pop.; oseka ob 9.25 prepoludne in ob 12.09 popoldne.

Društvene vesti.

O veselici, ki jo priredi, oziroma jo bo nadaljevala ženska podružnica družbe sv. Ci-

rila in Metodija v nedeljo dne 15. junija v »Narodnem domu« v Barkovljah, se nadejamo, da nam popravi v polni meri, kar nam je pokvarilo in vzelo zlo vreme minole nedelje. Mislimo si, da je bil to le neprijeten san in da nas čaka še vse presenečenje »štrukljevega semenja« in »kola sreče«. Sl. občinstvo nas gotovo ne pusti na cedilu! Marveč smo uverjene, da se v velikem številu udeležijo v nedeljo te lepe veselice. Saj velika večina vendar ne ve prav za prav nič o štrukljah in ne o »kolu sreče«. Vsi torej, ki niso bili v nedeljo, naj pridejo gotovo. Pa tudi oni, ki so že bili, naj se potrudijo še enkrat. Najlepši izgled naj bo vsem »Slovansko pevsko društvo«, ki rado in brez nobenega prigovora zopet drage volje sodeluje v Barkovljah. Upamo, da se nam zdaj lepše posreči, nego minole nedelje, ter da nam bo nebo milejše. Pa če bi tudi vreme ne bilo ugodno, nič ne de: saj v Barkovljah so veliki prostori, da se nam ni treba bati. Če bi katera gospa, ki še ni poslala, želela poslati kaj štrukljev za semenj ali pa kako galanterijo za »kolo sreče«, prosimo, naj to blagohotno dopošlje v »Slov. čitalnico« v soboto popoldne.

Za »štrukljev semenj« so doposlane sledeče naše rodoljubke:

G. A. Amalija Krže 2 vazi za sladkor in 5 svečnikov, g. ca Ivanka Krže 4 čaše za pivo. — Z. Čepin so se naše rodoljubke odzvale in sicer: g. a. Kariževa fino servico za belo kavo za 6 oseb, lepo veliko masleno srce in štrugo finega peciva, g. a. Ema Gorinup štrugo finega peciva in g. a. Drašček fino potico. — Prave fine kraške štruklje so doposlane rodoljubne Sežanke in sicer: g. a. Urška Šmuc in g. a. Milena Pirjevec-Dolenc. Dalje so doposlane: g. a. Katinka Kenda 5 K, gosp. Gjuro Vučkovič 5 K, g. a. Nachtigal 2 K, g. a. Piano 2 K, g. a. Netka Pegan 3 K, g. a. Jelisaava Košir 2 K, g. a. Marija Počkaj 1 K, g. ca Marija Nussdorfer 1 K, g. ca N. N. 2 K, gosp. Regent 20 st., g. Cvek 1 K, g. Zorko 1 K.

Mesto vatopnine na štrukljev semenj g. Ivan in g. ca Milka 10 K, g. Knaus v isti namen 5 K, g. ca Milka mesto evetke prijateljci Antonijeti za god 20 K. — G. Prhavec več flah galanterij za »Kolo sreče«, g. Matko Mandic 2 spominski knjigi, g. a. Ema Bartelj 2 fini porte-visites in elegantno porcelanasto deklico za žigice, g. a. Antonija Goljevšček elegantno dekoracijo in porcelana, g. a. Marica Bartelj 6 krožnikov za desert, g. a. Karla Ponikvar 2 vazi in krožnik za desert, g. a. Maša 3 galanterije za smotke, rod-bina dr. Pertotova dve veliki škatlji mnogovrstnih lepih galanterij, g. ca Črne rejenega kukeca in še druge galanterije, g. a. Zafred 2 K.

Vrle prošeške rodoljubke so doposlane 19 K 60 st. — Bodi vsem, vsem presrečna hvala na doposlanih darilih.

»Slovansko pevsko društvo« vabi svoje pevce in pevke, da jutri gotovo pridejo na pevsko vajo, ker bo društvo sodelovalo na veselici ženske podružnice družbe sv. Cirila Metodija v Barkovljah, katero veselico je prošlo nedeljo deževno vreme popolnoma pokvarilo pri sv. Ivanu.

Vesti iz ostale Primorske.

× Nova justična palača v Gorici. Danes se je c. kr. okrajno sodišče preselilo v novo justično palačo. Istodobno so se preselili tudi kaznjenci pri sv. Antonu v nove, v novi justični palači nahajajoče se zapore. Dne 16. t. m. pa se preseli ces. kr. glavna davkarija istotako v novo justično palačo.

× Prebivalstvo na Reki. Ogrski statistični urad je te dni priobčil: vapehe ljudskega štetja od 31. decembra 1900. Stvar je pa — kakor je bila priobčena v reški »Bilanca« — naravnost grandiozna po svoji neumnosti. Kar so si privoščili dotični madjarski števitelji, to ostaja menda uincum! Po načinu, kakor so ti etnografi razvrstili to reško prebivalstvo po narodnosti, more do temelja doli popolnoma diskreditirati insitucijo ljudskega štetja in jo dovesti ad absurdum! Kajti po taki statistiki ne le da se ne doseza namen štetja, ki more biti jedino ta: pojašnjevanje razmer — ampak se razmere še potemnujejo, zakrivajo in se oni, katerim naj bi služila statistika naravnost zavajajo v kriva predstavljanja!

Čujte le! Mesto reško s podobčinami je imelo dne 31. decembra 1900 39.542 prebivalcev. Po materinem jeziku je bilo na Reki (po uradni statistiki namreč) 17.354 Italijani, 16.356 Slovanov, 2842 Madjarov, 1945 Nemcev, 159 Angležev in 23 Romunov.

Sedaj čujte: V rečenem reškem listu pa so povedali, da je bilo na Reki: 5136 Slovanov ilirskoga jezika, 7497 hrvaškega, 2251 slovenskega, 1241 slovanškega, 55 srbskega, 147 čeho-moravskega in 29 slovaškega jezika.

Kaj pravite — a?! Sedaj veste, da hrvaško je jedno, »ilirsko« je drugo. Sedaj veste tudi, da Hrvatje, Srbi, Slovenci, Čehi, Slovaki niso Slovani, kajti ljudje »slovanskega jezika« so posebej izkazani! Škoda, da nam etnografi v »Bilanci« niso povedali, h kateri rodbini narodov pripadamo prav za prav mi Slovenci, Hrvatje in Srbi itd.?! Nemški ne, romanski tudi ne — ker pripadnike teh rodbin so posebej šteli. Morda pa pripadamo celo rodbini evropskih — divjakov! (Saj imenujejo v parlamentih »divjake« vse one, ki ne pripadajo nobeni stranki!)

Ne, rodbini Arpadovih sinov tudi ne pripadamo mi Slovenci, Hrvatje, Srbi itd., ker so tudi Madjare stavili v posebno rubriko! Torej kam, kam nas uvrščajo etnografi v reškem listu! Celo naši »Triesterici« se je zdi delo teh etnografov pravi »kuriozum«!

Da, da, stvar postaja res smešna, kuriozna in odijozna, ako se v naprave, ki naj bi služile znanstvenim in ekonomično praktičnim svrham, zavlačuje narodno-politična tendencija!

Vesti iz Kranjske.

* Trije samomori na jeden dan. — Predvčeraj zjutraj se je (na pokopališču v Ljubljani ustrelil tovarniški ravnatelj Josip Dievok, opoludne pa je skočil pod vlak drvar Jakob Krušič, ponoči pa je na Poljanskem nasipu neka dosedaj neznana ženska skočila v vodo. Neki stražnik je slišal upitje ženske in ko je prišel blizu, je bila ženska že pod vodo.

Po »Sl. Narodcu«.

* Napad na sodišču. Predvčeraj popoldne je na hodaiku črnomaljskega sodišča nenadoma napadel z nožem Ivan Butala iz Radence ob Kolpi svojo sosedo Katarino Grzetič, hoteč jo umoriti. Poklicana je bila za pričo proti njemu radi hudodelstva nevarne grožnje. Grozil jej je, da jo ubije, ker je čarovnica. Grzetič ima 5 ran, jedno v prsi, 3 v trebuh, jedno v stegno. Težko, da bi okrevala. Storičla so prijeli.

Vesti iz Štajerske.

— Posojilo mesta graškega. Načrt zakona, s katerim je deželni zbor štajerski dal mestu graškemu dovoljenje, da sme najeti posojilo 14 milijonov kron, je dobil najvišje potrjenje.

— Kar je dovoljeno enemu, mora biti dovoljeno tudi drugemu! V Graecu bodo imeli letos veliko nemško pevsko slavnost. Deželni šolski svet štajerski je izdal naredbo, glasom katere nima ta korporacija nič proti temu, ako tudi učitelji sodelujejo na tej slavnosti in da se jim dovoli v to potreben dopust. Proti tej odredbi ne more biti prigovora, saj tudi učitelju mora biti dano nekoliko svobode. Ali ravno zato ima »Südsteierische Presse« prav, ko v imenu istega principa svobode naznanja že danes, da se bo jednako dovoljenje zahtevalo tudi za slovenske učitelje, ki bodo hoteli sodelovati na slovenski pevski slavnosti! Prav tako!

— Akademsko tehnično društvo »Triglav« v Graecu bo imelo svoj 3. redni občni zbor dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih s sledečim vspeedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva »Slovenije«. 3. Čitanje zapisnika bratskega društva »Ilirije«. 4. Odborovo poročilo. Glavno poročilo blagajnikovo za zimski tečaj. 5. Poročilo revizorjev. 6. Proračun za drugo polletje. 7. Služajnosti.

Vesti iz Koroške.

+ Grozen rodbinski dogodek. Iz Celovca p. šejo »Slovenca«: Grozen dogodek se poroča iz Malečap pri Grabštajnu. Tam se je p. d. Kumrov sin sprl s svojo materjo vdovo in sicer, kakor se poroča, radi njenega ljubimca. Ta je prišel materi na pomoč; mladenič pa mu je zasadil nož v prsa, da je obležal mrtev. Potem je ranilec sam sebi prerazal žile, ali obvezali so ga še pravčasno in prepeljali v celovško deželno sodišče. — Drugo poročilo pravi, da je umorjen korojač Verhovnik, in da je prihitel morilecvi materi na pomoč, ko jo je 20-letni sin tepel.

Brzobjavna naročila.

Iz proračunskega odseka.

DUNAJ 12. (B.) Proračunski odsek je vsprejel brez debate zakonske načrte, tičeče se povišanja penzij civilnim državnim uradnikom in njih udovam in sirotam starega stila ter je po predlogu poslanca grofa Stürgkha pooblastil načelnika dra. Kathreina, da v današnji seji zbornice predloži nujno razpravo o teh zakonskih načrtih.

Državni zbor.

DUNAJ 12. (B.) — Zbornica poslancev. — Zbornica je nadaljevala razpravo o nujnih predlogih. Posl. Berger je obširno utemeljeval svoj nujni predlog za umaknitev predloga o obnovitvi pogodbe s podunavsko parobrodno družbo in za predložitev nove predloge v jesenskem zasedanju. — Govornik je povdarial, da njegova stranka povsodi brezobzirno pobija korupcijo, tudi v svojem lastnem taboru. Uloženemu nujnemu predlogu je namen preprečiti, da predloga o podunavski paroplovni družbi ne pride potom nujnega predloga na dnevni red. Seja traja dalje.

Proti obstrukciji.

DUNAJ 12. (B.) Glasom izdanega komunikeja je imela nemška napredna stranka sejo, v kateri so od Čehov in Vsenemcev zapričeto obstrukcijo splošno in najodločnejše obsojali ter povdariali, da je z obstrukcijo uredničenju nujnih in opravičenih želj prebivalstva zopet odloženo na nedoločeni čas in je zopet preprečena rešitev važnih socialno-političnih predlog, ki so na dnevnem redu.

Bolezen kralja saksanskega.

SYBILLENORT 12. (B) Danes ob 7. uri zjutraj izdano poročilo o stanju kralja se glasi: Zadnja noč je bila nekoliko motena po otežkočenem dihanju in vsled tega navstali splošni nemirnosti. Delovanje srca potrebuje še tu pa tam povspesevanja. Apetit je še trajno dober.

Velikanska rastava pohištva in tapecarij. Izvenredno ugodne cene. **VILJEM DALLA TORRE** v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana) Moje pohištvo doneseno do.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI z emejenim jamstvom naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela **prvo slov. zalogo pohištva** iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici **Antona Černigoja** katera se nahaja v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1. (na desni strani cerkve sv. Petra). Konkurenca nemogoča, ker je blago in prve roke.

PROTI PRE kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd. zahtevajte vedno **Prendinijeve paštilje** Čudevit učinek pri pevcih, govornikih, prapovednikih, učiteljih itd. Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi. **Škatljica stane 60 stotink.**

Aleksander Levi Minzi Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst. **TRST** TOVARNA: Via Tessa, vogal Via Limitana. ZALOGHE: Piazza Rosario št. 2 (solsko poslopje) in Via Riberge št. 21. Telefon št. 670. Velik tabor tapecarij, sral in slik. Izvršuje naročila tudi po posebnih načrtih. **Cene brez konkurence.** ILUSTRIRANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

PRVA TO VARNA za čopiče in ščetke Santo d'Angeli

TRST. - Via S. Antonio - TRST
(nasproti Zennaro in Gentili).

Specijaliteta čopičev za zidna dela nepresežne trpežnosti. Bogat izbor ščetk, strojev za čiščenje parketov, metelj, metlic, ščetk od perja, palic za iztolči prah.

Velikanski izbor mil, glavnikov, parfumov, listnic, novčark, mošojčkov itd.

Vse po jako niskih cenah.
V prepričanje se prosi blagohoten obisk.

Naznanilo.

Se naznanja slavnemu občinstvu, da se nahaja

Novo tržaško pogrebno podjetje

Alojzija Mozetič-a na lesnem trgu št. 4 (pred kavarno „Armonia“).

Sroji k svojim! Novo pogrebno podjetje je v narodnih roksh, zato je toplo priporočamo vsem našim v mestu in v okolici. Isto se nahaja na lesnem trgu št. 5, na vogalu nasproti kavarne „Armonia“.

Pekarna in sladčičarna

Jakob Jellen v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporoča 3 krat na dan svež kruh in velik izbor sladčic. Sprejema v pečivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Zaloge moke iz prvih ogerskih mlinov.

Skladišče vina ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina v solih in buteljkah. Fine pašne in dezertne vina na debelo in drobno, franko na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16
nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

Jestrin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbir raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici **Bastione št. 2** nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

TOVARNA POHIŠTVA

IGNACIJ KRON

Dvorni založnik. Ustanovlj. 1848.

TRST

ul. Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju.

Ulica Cassa di Risparmio

Ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe — na zahtevanje brezplačno. —

Odlikovan z dvema zlatimi in bronastimi kolajnami

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angležkem in francoskem vzoru izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

V Šepuljah pri Tomaju

priredi mladina v nedeljo dne 15. t. m. ples v gostilni Antona Macarol. Svirala bo godba iz sv. Ivana pri Trstu. Dobivala se bo tudi čaša dobrega vina. Vabljeni so znanici in prijatelji na obilno udeležbo.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, žensko in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno vsakovrstno obuvalo ter sprejema naročbe na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Gostilna „Al Transwaal“
prej. Anteo Gobbo Via dello Scoglio.
(nasproti Drejevi pivovarni)
Podpisani priporoča l. vrste istrska, vapavka in dalmatinska vina, refaški, krasški, beran, Oplo, prosekar, naliže Drehejevo pivo, Plzensko in Spaten v buteljkah.
Domača kuhinja vedno pripravljena.
Krogeljčke. Svojim rojakom se toplo priporoča.
Fran Bončić, krčmar.

Fran Bončić, krčmar.

JAKOB BAMBIČ
trgovci z jedilnim blagom
Via Giulia št. 7.
Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalnih, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinerega.
— Najfinije testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, oves, otrobi. — Razpošilja narobeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko.
Priporoča se pri najudobnejšem delu in ozirom cenam.

Spoštovane slovenske gospodinje!

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Metodijevo

cikorijo.

Velikanski izbor
raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic, stenskih ur

se nahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

„Andemo de Franz“

krčma

v ulici Geppa št. 14.

Teži vina prve vrste:

Bela vipavka . . . liter po 36 kr.

Orna istrska . . . „ 36 „

Istrski refaški . . . „ 48 „

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah.

Družinam se pošilja na dom od 10 litrov naprej: Ipavsko belo liter po 28 kr.

Orna istrsko liter po 28 kr.

Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

ADOLF HAUPTMANN

V LJUBLJANI.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov. Ilustrovani ceniki so franko na razpolago.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!

Trgovina z železnino „MERKUR“
PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljsega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

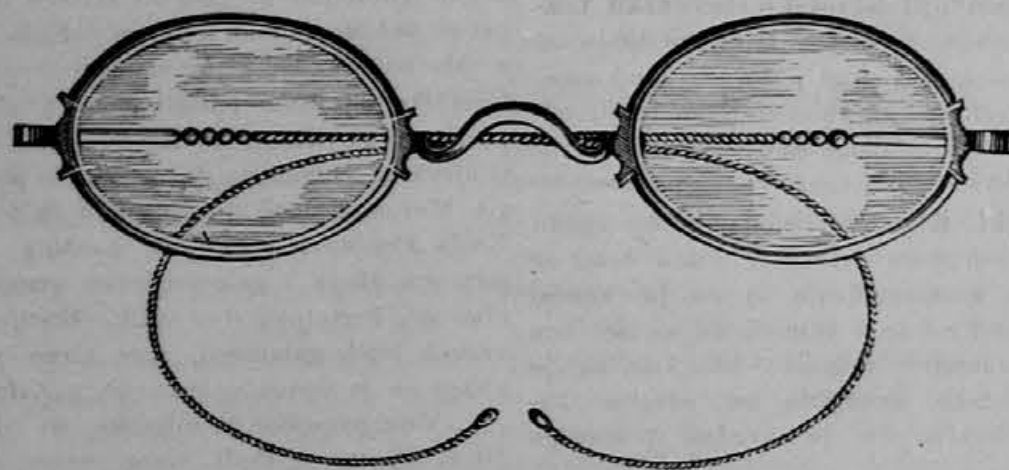
Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Posrežba točno

Cene nizke.

Ulica Nuova

Nasproti lekarni Zanetti

Velikanski izbor naočnikov malih in velikih

najmodernejših in najnovejših vrste

s čistimi lečami od pravega kristala, udelnimi v niklju, aluminiju, zlatu in srebru, po zdravniških predpisih. Cene od 25 nvc. naprej.

Bogat izbor daljnogledov

za gledališča, kopno in morje

z akromatičnimi lečami, kakor tudi barometrov in termometrov za na okna in za merjenje mrzlice. Cena od 25 nvc. naprej.

IZBOR POVEKŠEVALNIH STEKEL

in velikaška zaloga modernih LORNJET od 1 gld. naprej

Jako nizke cene. — Prodaja na debelo za razprodajalce. — Sprejemajo se poprave.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“

trrdko

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti gledališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Na prodaj

je več „tamburic“, ter dve „berdi“. Več se izve u našej tiskarni.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

— Kožuhar in izdelovalec kap —

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Velikanski izbor pohištva

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev, tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železniž. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.